

BRUDDSTYKKER AV SKOLEMØTETS HISTORIE GJENNOM 70 ÅR

Av Tor Ytre-Arne, tidligere styremedlem

28.nov. 1950 arrangerte Rogaland Lærerlag i samarbeid med Rogaland Fylkesskolestyre et skolemøte i Stavanger. Til møtet var og ordførere og skolestyreformenn i fylket invitert. Skoledirektøren Karl Fjermeros talte om «Utvida skuletid i landsfolkeskulen. Pliktig framhaldsskule» og formann i Noregs Lærarlag Kåre Norum talte om «Ungdommens startgrunnlag».

Det hadde møtt fram om lag 300 deltakere og noen av de siste som kom, lærere fra forskjellige skoler i Stavanger, måtte gå uten å få plass. Spesielt Norum sitt foredrag fikk svært brei omtale i Stavanger Aftenblad (29.11)

Året etter arrangerte de samme samarbeidspartnere et nytt skolemøte og en hadde sikret seg et av de største møtelokala i byen, Filmteateret, og trass i et forrykende uvær som hindret folk nord for Boknafjorden å ta ut, var møtesalen nær fullsatt da formann Vilhelm Sunnanå ønsket velkommen. Et stort jentekor fra Nylund skole med lærer M.L. Borrevik som dirigent, sang vakkert til åpningen.

Utover i 50-åra blir det holdt årlige skolemøter på høsten i regi av Rogaland Lærerlag og med Fylkesskolestyret som medspiller. Møtene ble holdt på lørdag, vekselvis i Bondeungdomslagets møtesal og Verdensteateret i Stavanger. Foredragene var aktuelle pedagogiske og samfunnsmessige spørsmål av betydning for skoleutviklinga, og dagen ble avsluttet med fest i Bondeungdomslagets festsal.

I 1955 var også Rogaland Lærerinnelag og Stavanger Lærerlag medarrangører og det 6. møtet samlet også mye folk fra hele fylket. Blant foredragene var skoleinspektør og seinere skoledirektør Lars Beite:» Kva kan gjerast for vanskelege elevar i skulen?».

I disse åra var det Rogaland Lærerlag som fungerte som sekretariat for skolemøtenemnda og la alt til rette, bestilte møtelokale og sørget for programmet. Møtene samla alltid mye folk, og en fikk personer i tale som en ellers ikke hadde så lett for å møte. I historieboka for Rogaland Lærerlag står det: «Det er derfor grunn for å tru at det ein oppnådde, i alle høve på noko sikt, var bra lønn for strevet.»

Skolemøtet 1.nov.1958 samlet hele 400 deltakere i Verdensteateret. Tre foredrag: «Om fagtrengselen i skolen, om stamming og om lesevansker hos barn.»

Det 10.skolemøtet 31.okt.1959 hadde bl.a. som tema: Den linjedelte ungdomsskolen i praksis, og på festen holdt forfatteren Alfred Hauge festtale.

I 1961 ble arrangementet flyttet til Atlantic Hall «noko som vel viser at krava til komfort er stigande, sjølv om det skulle kosta noko meir» som det står i historieboka.

I 1962 gikk møtet over 2 dager i slutten av oktober. Utstilling av lærermidler var også kommet med. På søndagen var det høymesse i Domkirken, mens selve skolemøtet åpnet kl.16 i Atlantic Hall med bl.a. hilsen fra ordføreren i Stavanger. Mandagen var det fire seksjonsforedrag og utstilling. Emnene vitnet om en skole i utvikling, og at nye synsmåter på undervisning i ulike fag holdt på å slå igjennom. Om lag 500 var til stede.

Møtet året etter var også stort opplagt etter samme lest. Søndagskvelden var det teaterframsyning i Rogaland Teater: Hedda Gabler. Utpå dagen mandag var det omvisning i det nye kommunebiblioteket i Stavanger (dagens rådhus). Også de neste åra var det stort arrangement over 2 dager i Atlantic Hall.

I 1965 var skolemøtet utvidet til 3 dager. Lørdag til mandag, også dette året i Atlantic Hall. Til dette møtet ble det, akkurat som året før, solgt programhefte til kr.5,- og det gjaldt som billett til alle foredragene. Ellers var utstillingene åpne alle dager fra kl.08.30 til kl.12.30.

Skolemøtet for Rogaland 1968 ble holdt på Solborg folkehøgskole 20-21.okt.med bl.a. foredrag av lederen for forsøksrådet Lars Aase. I historieboka blir det nevnt at «det ser ut som om Skolemøtet ikkje lenger spelar så stor rolle i organisasjonssamanheng som det ein gong gjorde».

I forbindelse med Skolemøtet i 1971 og 1972 har det vært arrangert kurs for Rogaland hvor en del førskolelærere har deltatt. Skolemøtene ble i 70-åra hvert år holdt på Solborg, og arrangementene ble båret fram av et fritt valgt styre bestående av aktive og engasjerte skolefolk, som nødvendigvis ikke var tillitsvalgte i lærerorganisasjonen. Derimot var de levende interessert i skoleutvikling, og Skolemøtet inneholdt både kurs og foredrag foruten den faste læremiddelutstillinga. Flere i styret hadde sin bakgrunn i Stavangerskolen, men styret ble også rekruttert fra flere kommuner. En av styrelederne i denne tida var Inge Dagsland, den gang lærer på Kannik ungdomsskole..

Utover på 80-tallet ble også kursdelen en viktig del av skolemøtedagene i samarbeid med både skoledirektør, kommuner og etterutdanningsavdelingen ved Stavanger lærerhøgskole, og arrangementsted ble da også etter hvert lærerskolen. Det ble avsatt tid gjennom planleggingsdager/interkommunale kursdager i kommunene til å kunne delta på skolemøtet som endret seg fra å bli avholdt fredag/lørdag til torsdag/fredag i siste del av oktober hvert år.

I forbindelse med innføring av ny mønsterplan M85/M87 ble læremiddelutstillingen viktig, og Skoledirektøren anbefalte kommunene om å godkjenne besøk på utstillingen som god og viktig bruk av planleggingstid. Nesten alle kommunene deltok på en slik felles interkommunal planleggingsdag som ble lagt parallelt med Skolemøtet. Det ble også laget en egen kursdag i nordfylket.

Styret for Skolemøtet hadde ansvar for en del spesialforedrag og læremiddelutstillingen, mens de andre partnerne sørget for et bredt kurstilbud der 3-timers kurs var det vanlige. Kurser for førskolelærere ble også i høyeste grad aktuelt. Utstillingen vokste i omfang og det meste av lærerskolens arealer ble tatt i bruk for å få plass til alle læremiddelprodusenter, forlag og organisasjoner av ulikt slag, opptil 50 i tallet. Og det var gratis entre, som det står i programmet. Her sakser vi også tema for møtet: «Det e`kje greit å vera lærar i dag» og «Skolen i dine hender».

Blant styrelederne i denne tida finner vi kjente skolefolk som John Rullestad ,Karin Noer, Anne Berit Skeie og Sissel Østrem. Blant utstillingslederne finner vi bl.a. Jan Gunnar Rugland, Sverre Meling, Stig Thomassen og Kjersti Schibevaag.

Denne arrangementsmodellen holdt seg utover i 90-åra, og det 11 persons store styret samarbeidet med Lærerskolen om Skolemøtet som stevnested lokalisert på Ullandhaug.

Skoleledere som Aksel Røsand, Anne Grete Kvalbein, Knut M. Siegesmund, Kjersti Schibeavaag og John Rullestad tok stafettpinnen som lærerstevnets ledere.

Da planleggingsdagene midt på 90-tallet ble koplet til høstferien, både for elevene og lærerne, fikk styret en stor utfordring med frammøtet som sank betydelig. Selv om foredragene var høyst aktuelle i tida, og utstillinga var aktuell for 90-tallets skolereformer, hjalp det ikke. Lærebokforlagene «truet» med å la være å stille opp til neste arrangement. Noe måtte gjøres.

Løsningen ble i samarbeid med Utdanningsdirektøren v/ Sigmund Sunnanå og kommunene å skape en ny planleggings- og kursdag i det felles forslaget til Skolerute Tredje fredagen i november ble forslått som elevfri dag og kalt «Skolemøtet for Rogaland».

Det første arrangementet etter ny modell ble avholdt på Randaberg vid. skole 1997 med stor lærermiddelutstilling og en rekke kurstilbud. Oppslutningen steg igjen.

I 1998 ble arrangementet for første gang flyttet til Stavanger Forum, og denne gangen bestod Skolemøtet bare av kurstilbud. Det tas en mindre kursavgift for å finansiere arrangementet.

John Rullestad er på ny leder.

Oppmuntret av bedre besøkstall utvikler det daværende styret Skolemøtet i 1999 og 2000 til et stort arrangement som fyller store deler av kurs- og møtelokalene i Stavanger Forum og den ene Tennishallen rommer over 50 utstillere og stor kafe`. På lista over kursholdere finner vi mange interessante navn som bl.a. Ragnhild Grødahl og Guttorm Fløystad. På tross av beskjeden kursavgift, dyr leie og nær ingen offentlig støtte, bærer arrangementet seg økonomisk, og styret forbereder seg for å bli værende med Skolemøtet i Stavanger Forum.

Men først ble det i forbindelse med Skolemøtets 50-års jubileum holdt en stor festkveld i Stavanger Hall på Clarion Hotell torsdagen før lærerstevnet. Et par hundre lærere deltok i en vellykket feiring. Utdanningsdirektør Sunnanå hilste jubilaranten, Kolbjørn Hauge holdt festtale og Han Innante underholdt. Og så var det dans utover kvelden.

I 2002 utvides Stavanger Forum med IMI-sal og nytt hotell og det skapes flere store fellesarealer. Det ga muligheten for å utvikle Skolemøtet ytterligere, og styret, nå ledet av Kari Bø, skapte det konsept for »lærerstevnet» som også dagens Skolemøte bygger på. De nye arealene ga mulighet til en allsidig kursmeny med 20-25 kurs i de neste årene, og både nordiske og lokale kursholdere bidro. Mange kunne vært nevnt, men på kursoversiktene utover 2000-tallet kunne en finne navn som Lena Bostrøm, Steen Larsen, Susanne Aabrandt, Jesper Juul, Torleif Lundquist, Terje Ogden og Inge Eidsvåg samt viktige bidragsytere fra fakultetene ved Universitetet i Stavanger. I august 2003 samlet Howard Gardner 550 deltakere i et eget tilleggsarrangement som styret tok initiativ til.

Nye og utvidede lokaler ga også mulighet til en stor og mangfoldig lærermiddelutstilling med 30-35 utstillere i fellesarealene, og utstillerne selv, blant annet de store skolebokforlagene, er fornøyd med bedre plass, og de kommer igjen hvert år.

I 2006 blir det inngått en egen samarbeidsavtale med Jåttå videregående skole slik at elevbedriften ved skolen kan selge mat/drikke til kursdeltakerne. Samarbeidet har vist seg å være svært vellykket med fornøyde kursdeltakere, og modellen eksisterer også i dag. Styrets ønske om å forbedre påmeldingsrutinene fører til at det blir etablert egne web-sider for elektronisk påmelding. Dette gjør det mye enklere å administrere påmelding og fakturering av deltakeravgift. Websidene blir oppdatert og utvidet i 2009 av NyWeb, og de blir et nødvendig verktøy for hele styret.

Besøkstallet veksler i dette tiåret mellom 800 til 1400 deltakere fra de fleste kommuner i Sør-Rogaland samt Ryfylke, og både skoler og barnehager benytter den felles planleggingsdagen i november på Skolemøtet. Det skaper økonomisk handlingsrom for styret på 11, som utover på 2000-tallet er stabilt med få utskiftinger og som er sammensatt med stor erfaring og bredde.

60-årsmarkeringen for Skolemøtet i 2010 gjøres enkel, med spesielle jubileumsbannere i lokalene i Stavanger Forum og utdeling av handlenett til alle deltakerne. Deltakertallet er rekordhøyt med 1994 påmeldte. Det nyvalgte styret i 2011 med Lars Astrup som ny leder, kan med dette planlegge de kommende skolemøte-arrangement i tro på at en har funnet en driftsform som skaper respons og har nytte for barnehager og skoler i hele Rogaland.

Slik innledes det neste tiåret med en rekke store og vellykkede arrangement i regi av Skolemøtet for Rogaland. Kurskatalogene fra 2011-2019 forteller om en rikholdig kursmeny med 35-40 kurs hvert år. En del av kursene blir gjort til halvdagskurs, slik at deltakere kan velge flere kurs og også få med seg læremiddelutstillingen. Antall kurspåmeldinger ligger derfor over 2500 i disse årene, med et snitt på ca. 2000 betalende kursdeltakere, noe styret er svært fornøyd med. Blant kursholdere finnes navn som Per Fuggeli, Thomas Nordahl, Andreas Wahl, Einar Øverenget, Håvard Tjora og Lene Heckmann. Bidragsyterne fra Universitetet i Stavanger er også nå populære kursholdere som får mange påmeldinger og kommer igjen flere år.

Med så mange deltakere ble det nødvendig å leie flere kurslokaler utenom Forum, og i de seinere årene er både Lassa og Tjensvoll skoler, Sørmarka Arena, Hanssons Minde og Rogaland Kunstmuseum brukt som lokaler. I tillegg ble det i 2010/2011 inngått en samarbeidsavtale med Norsk Kulturskoleråd Rogaland om kurstilbud rettet mot kulturskolene. Samarbeidet har vært fruktbart og noen av kursene er blitt holdt i kulturskolens lokaler i Bjergsted.

I alle år har lærermiddelutstillingen vært en viktig del av Skolemøtet. Alt tilgjengelig areal, ca. 500 m², har blitt solgt til opptil 36 utstillere hvert år. Her er alt fra de store forlagene til små ideelle organisasjoner som tilbyr ulike former for læringsmateriell. Slik Skolemøte-dagen er organisert, er utstillerne jevnt over svært fornøyd med besøket og arrangementet, og de kommer igjen hvert år.

Web-portalen levert av Fossum IT fikk forbedringer utover i tiåret, blant annet med en egen faktureringsmodul. Den har vært et viktig verktøy for alle styremedlemmene ved planlegging og gjennomføring av arrangementet. Likevel ser nåværende styre at den er litt utdatert. Det investeres derfor i ny hjemmeside fra 2020.

Gjennom de to siste tiårene har Skolemøtet for Rogaland med sin kursdag tredje fredagen i november, vist sin berettigelse. Skoler og barnehager slutter opp om arrangementet, og selv om flere arbeidsplasser også bruker planleggingsdagen til studietur eller til intern planlegging, Så kommer de tilbake som deltakere på Skolemøtet året etter.

Når Elin Våge Sjødin i 2020 tar over lederansvaret etter Lars Astrup, sammen med sitt nye styre som både representerer erfaring og fornyelse, er det i visshet om at Skolemøtet for Rogaland fremdeles har ry på seg som en erfaren kursarrangør og som fremdeles baserer aktiviteten på stor grad av frivillighet og unik interesse for å skape utvikling i Rogalandsskolen.

Selv om covid pandemien stopper et tradisjonelt Skolemøte-arrangement høsten 2020 i det Skolemøtet for Rogaland runder 70 år, så vil behovet for møteplassen som Skolemøtet representerer, fremdeles være til stede.